

TARTU LINNAVOLIKOGU
KESKKONNAKOMISJON
KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tartu, raekoda

10.04.2024 nr 31

Koosolek algas kell 17:00, lõppes kell 19:00

Koosolekut juhatas: Mart Hiob

Protokollis: Marys Piller

Koosolekust võttis osa: Alipi Borin, Armen Šahbazjan, Andrus Punt, Harri Jallajas, Nikolai Männik, Mart Hiob, Mati Malm, Priit Humal, Jaak Laineste, Irja Alakivi, Silver Kuusik, Elsa Leiten, Loone Ots, Ivar Kuusik, Gea Kangilaski

Puudusid: Marti Viilu, Kirill Avdejev

Kutsutud: abilinnapea Elo Kiivet, ruumiloome osakonna planeeringute valdkonna juht (üldplaneeringud) Indrek Ranniku, Jüri Ginter

Päevakord:

1. Informatsioon Tähtvere puhkemetsade majandamise kava aastateks 2024-2033 kooskõlastamisest
2. Informatsioon Tartu linnas Ilmatsalu ja Tüki küla osa üldplaneeringu lähteseisukohtadest ja planeeringu elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise (KSH) hindamise programmist
3. Elurikkuse suurendamise toetus
4. Kohapeal algatatud küsimused

1. Informatsioon Tähtvere puhkemetsade majandamise kava aastateks 2024-2033 kooskõlastamisest

Kuulati ruumiloome osakonna valdkonnajuhi Indrek Ranniku ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ja Indrek Ranniku vastuseid neile.

Tartu Linnavalitsus otsustas 27.07.2023 avalikustada linna kodulehel Tähtvere puhkemetsade majandamise kava projekti aastateks 2024-2033. Avalikustamise tulemusel laekus kava kohta ettepanekuid neljalt organisatsioonilt, kahelt eraisikult ja Eesti Maaülikoolilt. Koostöös linnaga kujundas Riigi Metsamajandamise Keskus laekunud ettepanekute osas seisukohad. Linnavalitsus on seisukohal, et üldplaneeringuga seatud nõuded puhkemetsa majandamise kavale on täidetud, kogukonnaga on tehtud piisavalt koostööd ning kava tuleb kooskõlastada.

Komisjoni liikmete küsimused puudutasid peamiselt tee ehitust, raie seost arengukavaga, linnavalitsuse positsiooni maade looduskaitse alla võtmise korral, erametsade majanduskava ning asendusistutusi.

Alipi Borin tegi ettepaneku, et linnas puude raiel võiks inimeste teavitamiseks raiutava puu eelnevalt sildistada puu seisundi ja raie põhjustega. See aitaks ära hoida ebameeldivaid üllatusi, kui inimesed avastavad ootamatult puude raie.

Komisjon võttis info teadmiseks.

2. Informatsioon Tartu linnas Ilmatsalu ja Tüki küla osa üldplaneeringu lähteseisukohtadest ja planeeringu elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise (KSH) hindamise programmist

Kuulati ruumiloomes osakonna valdkonnajuhi Indrek Ranniku ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ja Indrek Ranniku vastuseid neile.

Tartu linnavolikogu algatas 29.06.2023 otsusega nr 139 Tartu linnas Ilmatsalu ja Tüki küla osa üldplaneeringu ja planeeringu elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise. Linnavalitsusele anti ülesanne täpsustada planeeringu lähteseisukohti pärast planeerimisseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutelt ja asutustelt arvamuste saamist.

Ülevaade anti laekunud ettepanekutest, linnavalitsuse seisukohtadest ning lähteülesannet ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi täpsustamisest.

Komisjoni liikmete küsimused puudutasid peamiselt tiheasustusala ökonoomikat, kruntide suurust, parkla rajamise alternatiive, kallasradade olemasolu, lasteaia asukohta, sauna ehitamise võimalikkust järve äärde ning golfikeskuse nime.

Mart Hiob oli seisukohal, et tehisjärve äärsetele kruntidele 0,3 ha vähima suuruse piirangu seadmine on kahjulik nii keskkonnakaitsest, majanduslikust kui ka sotsiaalsest küljest. Sellega soodustame valglinnastumist ja autostumist, kuigi see toimub Tartu linna administratiivpiirides. Nii suurte kruntide kohustuslikus korras moodustamine tiheasustusel ei ole õige, sest ei soodusta linnalike hüvede, nagu teenused jalgikäigu ja ühistranspordiga teenindataval kaugusel, pakkumist. Samuti teeb see kulukamaks tehnovõrkude ehitamise ja hooldamise ning soodustab sotsiaalset kihistumist (nii suurt krunti jaksavad osta ainult rahakamad elanikud). Suuremaid krunde võiks pakkuda hajaasustuses, kuid tiheasustuses peaks krundi vähima suuruse piir olema vähemalt kaks korda madalam.

Indrek Ranniku ja Elo Kiivet selgitasid, et kruntide suuruse osas soovitakse saavutada ruumilist harmooniat ja luua ühtsemat rütmi. Kuna kõnealused krundid on tehisveekogu ääres ja veekogul on ehituskeeluvöönd, on krundid suuremad. Tiheasustuselad Tartu kesklinnas, Ilmatsalus või Tähtveres on erinevad.

Mart Hiob jäi seisukoha juurde, et harmooniataotlus ei ole tagatud ka suuremate kruntidega, sest jätkuvalt võib üks inimene osta mitu krunti, ehitada maja ainult ühele neist ning saada seeläbi kaks korda suurema krundi kui naabritel. Suurte kruntide moodustamise sundusest tuleneb oluliselt rohkem puudujääke kui võimalikke eeliseid.

Komisjon võttis info teadmiseks.

3. Elurikkuse suurendamise toetus

Kuulati abilinnapea Elo Kiiveti ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ja Elo Kiiveti vastuseid neile.

Projektis „Tartu rohering“ on ette nähtud 33 000 eurot koduaedade elurikkuse suurendamise toetuse andmiseks eraisikutele ja korteriühistutele. Kuivõrd sellist toetusliiki varasemalt olnud ei ole, puudub projekti elluviijatel praktiline kogemus toetusmeetme realiseeritavuse osas. Toetussumma ühele taotlejale on väike (kuni 1000 eurot) ning toetuse väljamaksmine toimub alles pärast haljastuslahenduse valmimist ja ülevaatamist ning akti vormistamist.

Komisjoni liikmete küsimused puudutasid peamiselt korteriühistute osalemise võimalust, määrgala olemasolu kohustuslikkust, kvalifitseerumise mõõdikuid ja kriteeriume, lõpptulemi hindamismõõdikuid, toetuse taotlejate nõustamist, mingi muu meetme kasutamise võimalikkust peale taotluse kiire esitamise (*nn nobedate näppude voor*), infot esitatud taotluste sisu kohta, aruandlust ning eraldatud raha paremat kasutusvaldkonda.

Elo Kiivet selgitas, et antud meede on sihtotstarbeline ning neid vahendeid ei ole võimalik mujal kasutada, kuid taotlemisel saavad peale eramajade osaleda ka korteriühistud, aga ei saa osaleda näiteks koolid ja lasteaiad.

Komisjoni liikmed kahtlesid, kas toetusmeetme taotlemine on piisavalt läbimõeldud, mõned liikmed olid ka sellise toetusmeetme vastu üldse.

Komisjoni liikmed palusid täiendavat teavet toetusmeetme tehnilise poole kohta, mille lubas abilinnapea Elo Kiivet esitada enne volikogu istungit järgneval nädalal.

Komisjon otsustas:

3.1. eelnõud toetada, hääletustulemus: 10 poolt ja 2 vastu (Silver Kuusik, Ivar Kuusik);

3.2. linnavalitsusel esitada hiljemalt järgmise nädala alguses täiendav info kvalifitseerumise mõõdikute ja lõpptulemi hindamismõõdikute kohta.

4. Kohapeal algatatud küsimused

4.1. Irja Alakivi esitas abilinnapea Elo Kiivetile küsimuse Tartu ja Eesti esimese tervisliku pargi rajamisest, Sanatooriumi pargi kujundamisest tervislikuks pargiks. Ta viitas Eesti maaülikooli bakalaureuse tudengi Carolina Sireli lõputööle ning teadlaste ja ametnike teaduspõhisele arutelule, kus osales ka linnaarhitekt Jiri Tintera. Kultuuriloolise pargi likvideerimine elamuehituse nimel ei saa kõne alla tulla kultuurses linnas ja Euroopa 2024. aasta kultuuripealinnas. Sanatooriumi park on kõrge avaliku huvi objekt nii Tartu linnas (varasemalt kogutud ligi 1200 allkirja), Eesti riigis (praegu tähelepanu all riigikogu keskkonnakomisjonis) kui ka rahvusvahelises ulatuses (Soome kultuuriseltside koostööettepanek 28.02.2018). Eestisse ja Tartusse saabub peagi esimesele visiidile Soome vabariigi uus president Alexander Stubb. Kas peab ootama, et president Stubb küsimuse Sanatooriumi pargi väärtuste säilitamisest ja korrastamisest tõstatab?

4.2. Irja Alakivi tegi ettepaneku algatada Sanatooriumi pargi kohaliku kaitse alla võtmine maastikuarhitekt ja ekspert Sulev Nurme 2021. aastal esitatud ekspertarvamuse ja piiriettepaneku kohaselt ning arvestades Tartu ülikooli kestliku arengu keskuse juhataja professor Hans Orru seisukohti.

Mart Hiob selgitas, et kohaliku kaitse alla võtmiseks peaks tegema ettepaneku mõni kodanik, volikogu liige või volikogu fraktsioon kirjalikult linnavalitsusele. Kohapeal olnud Eesti 200 fraktsiooni liige Jaak Laineste lubas ettepaneku tegemist arutada oma fraktsioonis.

4.3. Irja Alakivi tegi ettepaneku panna keskkonnakomisjoni 08.05.24 koosoleku päevakorda:

- ülevaade riigikohtu lahendist Ihaste detailplaneeringu kehtestamise tühistamise kohta ja linnaplaneerijate järeldused lahendi osas ning rakendatavatest meetmetest linna rohealade väärtuste igakordseks tuvastamiseks ja hindamiseks (keskkonnamõju hindamise koostamise nõue) väärtuste säilitamise ning kaitse tagamiseks;
- sadamaala rajamise kavandamisel Ihastesse, silla juurde tuleb alustada detailplaneeringu koostamisest ning KMH läbiviimisest. Tegelikult tuleks alustada alternatiivsete asukohtade analüüsist koos maksumusele hinnangu andmisega. Asukohast tulenevalt võivad maksumused olla väga erinevas suurusjärgus.

Mart Hiob selgitas, et oli saanud Irja Alakivi ettepaneku komisjonis arutada Ihaste detailplaneeringu riigikohtulahendit mõned päevad enne komisjoni koosolekut ning oli edastanud küsimuse valdkonna abilinnapeale, et seda arutada komisjoni järgmisel või ülejärgmisel koosolekul.

Mart Hiob tõi välja, et Ihaste silla juures on sadamaala määratud kehtiva üldplaneeringuga ning seal juba toimub laevade kaldal hooldamine.

4.4. Irja Alakivi esitas eriarvamuse 10 elujõulise puu (vanus umbes 100 aastat) raie kohta Tammelinnas Tammepärja tänaval. Linnavalitsuse seisukohast oli puude raie nende seisundist lähtuvalt vältimatu. Pärnad oleks tulnud aga igal juhul säilitada, sest iga puu linna tänavatel on väärtus, mida tuleb hoida. Nende enneaegne raiumine on vastutustundetu, seda enam, et ühtegi otsust asendusistutuste tegemise kohta ei olnud tehtud ega ole ka praegugi.

Mart Hiob nõustus, et komisjon võiks kuulda linnavalitsuse selgitusi nimetatud puude raiumise põhjuste kohta ning saada võimaluse täpsustavaid küsimusi esitada, mis täiendaks juba ajakirjandusest läbi käinud teavet. Küsimuse võiks võtta komisjoni järgmise või ülejärgmise koosoleku päevakorda.

Mart Hiob
Koosoleku juhataja

Marys Piller
Protokollija